

Broj: 01-2352/20
Bihać, 18.11.2020.god.

Portal "Istinomjer"

Predmet: Informacije, dostavljaju se

Poštovani,

drago nam je da se Istinomjer zanima za Nacionalni park Una i aktivnosti koje se provode u ovom zaštićenom području, a jedna od njih je i rekonstrukcija i modernizacija pristupnog putaprema Štrbačkom buku (I faza do zaseoka Čelije, dužine 5,2 km), a moramo spomenuti i prije toga provedeni projekat izgradnje vodovodne mreže na dionici Orašac-Čelije-Štrbački buk (dužine 8 km) koji je završen krajem septembra ove godine.

Kada su u pitanju rokovi vezani za projekte koji se tiču općenito građevinskih radova, kao u ovom slučaju rekonstrukcije puta, ali i radova na izgradnji vodovodne mreže koji su prethodili, oni zavise od puno faktora pa tako i predviđanje njihovog završetka nije uvijek lako prognozirati. Vi ste iskazali interes za rokove vezane za izgradnju i završetak projekta puta, a da pri tome vjerovatno niste upoznati da prvo je slijedila implementacija projekta izgradnje vodovodne mreže. Obzirom da se radi o aktivnostima koje je trebalo uskladiti ina koje imaju utjecaja mnogi faktori koji nisu uvijek vezani i pod utjecajem javnih funkcija i javnih subjekata, već svih uključenih u takve aktivnosti, osjetili smo potrebu da vam pružimo više informacija kako biste imali bolji pregled na tok svih aktivnosti i dešavanja vezanih za navedene projekte od kojih itekako ovise i rokovi.

Naime, JP Nacionalni park „Una“ d.o.o. Bihać kao investitor je tokom aprila mjeseca ove godine potpisivanjem ugovora sa izvođačem radova, a potom i nadzornim organom koji vrši stručni nadzor nad provođenjem projekta, završio svoj dio posla u smislu vršenja potrebnih i propisanih priprema za provođenje projekta (odobrenje za građenje, provedene procedure javnih nabavki za odabir izvođača radova i nadzora i drugih odobrenja za provedbu ovog projekta, dogovori sa Gradskom upravom i dr.). Naravno, to ne znači da smo se isključili i ne pratimo aktivnosti u vezi radova na dionici gdje se radovi izvode, naprotiv, u stalnom smo kontaktu sa nadzorom i izvođačima pratimo tok provođenja radova. Cijenimo struku i u taj se dio ne želimo i ne možemo miješati, ali isto tako želimo biti uključeni i informisani o radovima od strane izvođača i nadzora i to na dnevnoj bazi. Tako radove (a i ranije izvedene radove na vodovodu) svakodnevno prate naši nadzornici na terenu i o tome izvještavaju upravu, a obilazak gradilišta često vrše i zaduženi uposlenici iz uprave i vrlo često i direktor NP Una lično.

Predviđanja oko dinamike radova, a samim tim i procjena završetka radova je informacija koju tražimo i dobijemo od nadzora i izvođača, pa takve informacije ponekad iznosimo u medijima jer su između ostalih od interesa za javnost. Tako protekom određenog vremena i u vrijeme kada se očekuje da je aktivnost privedena kraju, može doći kao što je i došlo do odstupanja po pitanju rokova za koje smatramo da nisu neistine nego produkt spleta okolnosti koje su opravdane i nastale zbog raznih razloga, a u ovom slučaju između ostalih poboljšanja i podizanja kvalitete radova. Ono što možemo garantirati i na što možemo imati utjecaja jeste da ovdje izneseni podaci su istiniti.

Izvođač radova po ugovoru treba da radove izvrši u roku od 90 građevinskih dana od dana uvođenja u posao tj. dana kada su radovi započeli i koji se upisuju u građevinsku knjigu. To znači da i pored izgradnje vodovoda, zastoji u radu nastajali su zbog vremenskih (ne) prilika, zbog naših zahtjeva da se radovi obustave zbog najavljenih grupa posjetilaca i drugih opravdanih razloga koji imaju utjecaja na cjelokupni tok radova i koje ovdje navodimo. Nastojali smo da i ono malo turista, ove godine najviše domaćih, ne izgubimo totalnim zatvaranjem puta pa smo određenim danima vršili propuštanje vozila prema

Štrbačkom buku što je također imalo utjecaja na dinamiku ili obustavljanje radova u oba projekta. Iako postoji drugi ulaz i pristupni put prema Štrbačkom buku preko ulaza br. 1 Gorjevac, manji broj turista koristi isti obzirom da se proteže kroz šumu i dosta je duži (14 km).

Nas kao upravljača ovog zaštićenog područja i investitora ne zabrinjavaju rokovi i prolongiranje aktivnosti na ovom projektu, a posebno ako se uzme u obzir sveukupna situacija u svijetu koja je imala negativne utjecaje na sektor turizma kao vrlo važnu granu privrede za NP Una i grad Bihać, ali i šire. U ovoj nepovoljnoj situaciji tokom cijele 2020. godine sa negativnim posljedicama na naše poslovanje, nastojali smo da barem takvu situaciju iskoristimo za što kvalitetnije provođenje planiranih aktivnosti, a tu prvenstveno spadaju oba navedena projekta. Da nije bilo pandemije i da smo poslovali kao ranijih godina uz veliki broj posjetilaca i gužve, vjerovatno ne bismo imali vremena da izvršimo poboljšanja na projektu rekonstrukcije puta, a ko zna kako bi se ovi radovi odrazili i na projekat izgradnje vodovodne mreže obzirom da je ovaj projekat pomjeren u 2020. godinu. Toga smo se i pribojavali prije dešavanja vezanih za pandemiju, kako organizovati posjećivanje Štrbačkom buku, te je bio plan da se radovi izvode u dvije faze, što je i predmet ugovora sa izvođačem.

Najvažnije nam je da se radovi izvrše kvalitetno, sukladno projektu i našim očekivanjima, a iskoristiti ćemo ovu priliku da vas upoznamo sa još nekim činjenicama vezanim za rekonstrukciju puta kako biste dobili bolju sliku o ovom projektu i aktivnostima koje su imale utjecaja na dinamiku provođenja:

- Prije projekta rekonstrukcije puta Orašac-Ćelije (5.2 km) u dogovoru sa Gradskom upravom Bihać kao investitorom trebalo je da se realizuje projekat izgradnje vodovoda Orašac-Ćelije-Štrbački buk, a koji se po projektu izvodi odnosno glavne vodovodne cijevi se polažu duž trase postojećeg makadamskog puta kuda je predviđeno asfaltiranje. Sasvim je logično i nismo htjeli da se radi „naopako“ kako je čest slučaj kod nas u BiH, a to je da se polaganje vodovodnih cijevi i drugih instalacija vrši nakon izgradnje puta tj. asfaltiranja. Zato smo sa Gradom Bihaćem koji je bio investitor i provodio projekat izgradnje vodovodne mreže još 2019. godine dogovorili da se radovi sinhroniziraju na način da se prvo uradi vodovod 2019., godine, a potom nakon slijeganja terena i izgradnja puta za što smo dobili građevinsku dozvolu 21.12.2019. godine, znači da radovi počnu tokom 2020. godine. Dinamika se odvijala po planu do momenta kada je prošle godine tender za izbor izvođača radova na vodovodu morao biti ponovljen (ne znamo razlog, postupak JN je provodio Grad Bihać), te su se radovi na izgradnji vodovoda morali prolongirati za proljeće 2020 godine tj. kada su planirani i trebali početi radovi na rekonstrukciji puta. Krajem zime dolazi ovo stanje koje nas globalno pogađa i koje još traje, a vezano za COVID-19. Pandemija na sreću nije imala značajnijeg utjecaja na radove polaganja cijevi za vodovod te smo susretljivošću izvođača radova na rekonstrukciji puta dogovorili da se rokovivezani za radove na rekonstrukciji puta prilagode dinamici izgradnje vodovoda tj. da se prolongiraju radovi u odnosu na ugovorene rokove i da radovi započnu kada polaganje cijevi odmakne 2-3 km duž trase. Međutim, nadzorni organ na izgradnji vodovoda nije se složio da radovi rekonstrukcije puta počinju dok traju radovi na vodovodu, a razlozi su blizina puta, samim tim i cjevovoda obali rijeke Une (većina puta, vodovoda ide uz rijeku Unu), te bojazan da može doći do oštećenja tek postavljenih vodovodnih cijevi uslijed slijeganja zemlje i radova teškim mašinama pri rekonstrukciji puta, odrona obale, a dodatni razlog je bio i obavezno tlačno testiranje cijevi po dionicama nakon polaganja vodovodnih cijevi. Vrlo nam je bilo važno da u situaciji u kojoj smo se našli iz više razloga, ne napravimo greške u donošenju odluka zbog kojih bismo kasnije mogli trpjeti znatne štete i složili smo se sa takvim zahtjevom nadzora na vodovodu njihovom procjenom, a sa čim su se složili nadzorni organ i izvođač radova na projektu puta, te smo dinamiku radova na rekonstrukciji puta prilagodili projektu koji je prethodio,
- Obzirom na stanje vezano za pandemiju koja je žestoko uzdrmla svjetsku ekonomiju, a posebno turističko tržište i tokove u turizmu, od kojih i mi u finansijskom smislu jako zavisimo, obzirom na već opisanu situaciju sa izgradnjom vodovoda, preostalo nam je da se dogovori sa subjektima koji sudjeluju u provođenju predmetnih projekata prilagođavaju svim tim situacijama i da nam kvaliteta radova bude prioritet,

- Savjetima dobrih ljudi i prijatelja NP Una koji su građevinske struke, kao i nadzornog organa koji nam je ponudio neke ideje nakon pregledanja glavnog projekta, iskoristili smo prolongiranje radova zbog vodovoda i vrijeme tokom ljeta iskoristili za analiziranje glavnog projekta i njegovo poboljšavanje kroz određene izmjene i dopune istog. Svakako je turistička sezona što bi se u narodu reklo „propala“ zbog pandemije i trebalo je tu negativnu činjenicu iskoristiti za neke pozitivne stvari, a na koje su nas ujedno ponukale i odluke lokalnih stanovnika da podrže ovaj projekat nakon inicijative i prijedloga od strane direktora NP Una. Ta inicijativa uprave i podrška stanovnika zaseoka Čelije na kraju kojeg završava trasa izvođenja predmetnih radova se ogleda u ponudi da se bez naknade iskoristi njihovo privatno zemljište na način da se glavni projekat izmijeni i poboljša tj. da se izvrše proširenja puta sa sa potrebnim podzidimaj sa stajalištima preko njihovih parcela kroz ovo mjesto. Projektant i nadzorni organ su se složili da se loša rješenja i nepotrebni zahvati predviđeni glavnim projektom izmijene, a posebno zbog nove situacije vezane za dogovor sa lokalnim stanovništvom tj. dogovora uprave-direktora Amarilda Mulića sa vlasnicima nekretnina i da se u sklopu ugovorene cijene radova putem izmjena projekta isti poboljša i nadogradi. Na sastanku sa mještanima dogovoreno je da se izvrše proširenja koja su od interesa ne samo za javni saobraćaj i bolji pristup prema Štrbačkom buku, već i za vlasnike nekretnina zbog boljeg pristupa njihovim parcelama i izbjegavanja gužvi kroz ovo mjesto obzirom da se iz godine u godinu turizam u ovom dijelu NP Una jako razvija. Mi smo veoma zahvalni lokalnim stanovnicima što su prepoznali važnost ovog projekta za javni i njihov interes, kao i na njihovoj želji da na navedeni način podrže ovaj projekat, iako se radi o povratnicima na svoja ognjišta koji su slabijeg imovinskog stanja. Još 2018. godine na sastanku sa nadležnim službama Grada Bihaća, rečeno nam je da prihvatimo širinu puta u gabaritima koji jesu i idejni projekat da baziramo na takvom činjeničnom stanju. Naime, realne potrebe koje su vezane za naše vizije i očekivanja kad je u pitanju upravljanje posjetiocima, te planiranje na duži period, zahtijevali bi proširivanje putne komunikacije sa pratećim objektima, a što bi dovelo do cijepanja parcela, a samim tim i do komplikovanih procedura vezanih za imovinsko-pravne poslove i eksproprijaciju. Kada smo čuli iskustva i realne procjene iz ove službe, odustali smo od takvih planova.

Naše obraćanje i odgovor na vaše pitanje je jako dugo i nismo imali namjeru da vas opterećujemo sa svim ovim informacijama, ali istaknimo i to kako je posebna priča proces dogovaranja sa nadležnim insitucijama i drugim subjektima o načinu implementacije i implementatoru projekta za koji se interesujete i koji se dešavao u zadnje 2,5 godine.

S tim u vezi želimo istaknuti kako se vezano djelatnost ovog javnog preduzeća koje upravlja zaštićenim područjem NP Una u smislu provođenja mjera zaštite prirode i stvaranja uslova za razvoj održivog turizma, kod javnosti pa čak i kod nekih javnih subjekata stvara kriva percepcije po pitanju nadležnosti pa se tako smatra da su neke nadležnosti koje su propisane i dodijeljene drugim institucijama, proglašenjem NP dodijeljene upravljaču NP, a što nije slučaj. Tako da se od nas kao male firme, javnost, a posebno lokalno stanovništvo koje živi u području NP, očekuje puno, da riješavamo brojna pitanja i probleme koji nama nisu u „opisu posla“. Dodjeljivanje upravljaču nekog zaštićenog područja određenih nadležnosti unutar zakonom određenih granica tog zaštićenog područja, ne znači da su prestale nadležnosti drugih javnih subjekata tj. da su zaštićena područja „države u državi“. Ovo navodimo iz razloga jer se od nas kao upravljača očekuje rješavanje nekih pitanja za koja nismo nadležni, a opet sa druge strane ponekad nas se želi zaobići kada se rješavaju pitanja koja jesu iz naše oblasti i koja se tiču zaštite prirode kao naše primarne zadaće ali i turizma kao one sekundarne. Tako se dešavaju situacije da se da već godinama obavljamo neke poslove koje nisu naša obaveza ali ih izvršavamo jer ne možemo dozvoliti i prihvatiti neko stanje koje nije primjereno jednom zaštićenom području sa izraženim turističkim potencijalom. Navedimo samo jedan primjer, NP Una održava čistim imponzantan broj kilometara puteva, proširenja i odmorišta svih kategorija iako postoje nadležni upravljači tih puteva, a postoje i firme koje sa njima imaju ugovore za održavanje čistoće i drugih radova na tim putevima. Neće onaj tko treba pa moramo mi

održavati čistim takve puteve, čak i one dionice koje su van NP Una jer ne priliči turizmu i zaštićenom području smeće na sve strane oko putnih komunikacija i proširenja uz iste.

I na kraju da sublimiramo i zaključimo na osnovu našeg izlaganja.

Pripremni radovi (prije početka asfaltiranja) su u završnoj fazi (preko 80 % pripremljenih radova) i radi se najteža dionica kroz zaseok Čelije gdje je se pretežno vrše radovi koji se tiču nadogradnje projekta i proširenja na privatnoj zemlji, a istovremeno i postavljanje ivičnjaka i propusta za odvodnju oborinskih voda. Ukoliko vremenski uslovi dozvole u planu je da se započne polaganje asfalta od kraja sela unazad prema Orašcu do ulaza u zaseok Čelije, a radi se o dionici koja nije uz obale rijeke. Bez obzira na vremenske uslove preostalo je da zajedno sa nadzornim organom donesemo odluku da li će se zbog nedavno završenog projekta vodovoda i potrebnog slijeganja terena gdje je vršen iskop, asfaltiranje ostalog dijela ostaviti za rano proljeće, a iz razloga što bolje pripreme donjeg stroja za polaganje asfalta. Jedan od razloga je i ispitivanje pripremljene podloge na visoki vodostaj odnosno kako će se zemljište ponašati nakon polaganja vodovodnih cijevi i nakon toga postavljanja pripremljenog tampona za asfaltiranje, kod podizanja i povlačenja nivoa vode rijeke Une tokom zime. Ovo vrijedi za dijelove trase koje su uz samu rijeku Unu i čine većinu dionice na kojoj se vrše radovi. Projekat je predvidio ove situacije ali jedna stvar su projekcija i moguće prijetnje, a drugo stvarno ispitivanje terena kod ekstremnijih vremenskih uslova i prirodnih nepogoda kakva je poplava.

Na osnovu iznesenog smatramo da je nezahvalno prognozirati tačan rok završetka radova ali je sigurno da će put biti kvalitetan i u upotrebi u proljeće odnosno do početka nove turističke sezone, ako to dešavanja oko COVID-19 dozvole i ako turista uopšte bude. Nadamo se da hoće.

S poštovanjem

Dostavljeno:

1. Naslovu
2. a/a

Direktor

Amarildo Mulić